

HRVATSKI

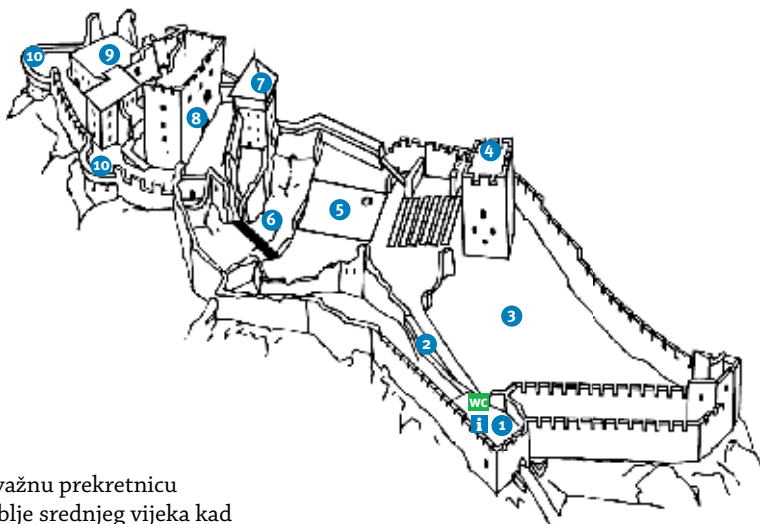
Stari grad Celje

STARI GRAD CELJE

☆ ☆ ☆
knezi - danes - jutri

1 TIC Stari grad	6 Obrambeni jarak s mostom
2 Kavana Veronika	7 Kula iznad Pelikanova puta
3 Istočno predvorje dvorca	8 Gotička palača
4 Fridrikova kula (panoramska točka)	9 Romanička palače
5 Glavno dvorište dvorca i bunar	10 Vidikovci

U povijesti Celja važnu prekretnicu predstavlja razdoblje srednjeg vijeka kad se današnji grad preoblikovao u naselje s trgovom. Svoj procvat doživjelo je za vrijeme vladavine grofova Celjskih koji su mu 1451. godine dodijelili gradska prava. Prvi vlasnici Staroga grada Celja bili su grofovi Vovbrški iz Koruške. Oni su izgradili dvorac u drugoj polovini 12. stoljeća. Slika dvorca u usporedbi s današnjom bila je mnogo manja – obuhvaćala je samo romaničku palaču, zatvoreno dvorište te zaštitne vanjske zidine koje su na vrhu bile osigurane obrambenim hodnikom. Takva je slika bila karakteristična za dvorce toga doba. Nakon izumiranja Vovbrških dvorac je prešao u ruke žovneške gospode koja je ubrzo nakon preseljenja promaknuta u grofove Celjske. Prvotnu dvorsku utvrdnu počeli su mijenjati u udobnu stambenu rezidenciju. Vanjske zidine nadogradili su u stambenu gotičku palaču, a na obližnjoj uzvisini postavili gotovo 23 m visoku obrambenu kulu, kasnije nazvanu Fridrikova kula. U kasnijim fazama razvoja kompleks dvorca se širio, nadograđene su vanjske zidine s kulama,

gospodarski i vojni objekti, uređeni široki obrambeni jarci te novi pristup u jezgru dvorca. Premda je dvorac bio iznimno dobro i snažno zaštićen, početkom 16. stoljeća dodali su i zadnji dio zidina, što je celjski dvorac uzdigno među najmoćnije utvrde tog doba. U posljednjoj fazi razvoja srednjovjekovni dvorac dobio je izgled renesansne utvrde koja u opasnosti nudila utočište i okolnim stanovnicima. Danas je dvorac nakon obnove postao atraktivna turistička točka, a njegovim posjetiteljima na raspolaganju su Turističko-informativni centar i Kavana Veronika. Dvorac, koji je po površini najveći srednjovjekovni dvorac u Sloveniji, predstavlja prekrasno okruženje za vjenčanja, a u ljetno doba u njemu se održavaju mnogobrojna događanja, koncerti i priredbe.

O GROFOVIMA CELJSKIM

Počeci dinastije grofova Celjskih sežu u doba velikaške obitelji Žovneški u dvorcu Žovnek u Donjoj Savinjskoj dolini. Žovneški su nakon izumrća grofova Vovbrških dobili njihovu imovinu, uključujući Stari grad. Fridrik Žovneški s obitelji se preselio u Celje i u tom razdoblju modernizirao i učvrstio zgradu dvorca te je pretvorio u udobniju stambenu rezidenciju. Ubrzo nakon toga, 1341. godine, promaknut je u grofa Celjskog, što predstavlja početak dinastije grofova Celjskih. Iz tog razdoblja potječe i današnji grb grada Celja – tri zlatne zvijezde na plavom polju. Najveći uspon Celjski su postignuli za vrijeme vladavine Hermana II. Celjskog. U želji da se riješe dominacije Habsburgovaca, Herman II. počeo se povezivati s ambicioznim ugarskim kraljem Žigmundom Luksemburškim i u velikoj bitci kod Nikopolja spasio ga iz ruku Turaka. Iz zahvalnosti zbog spašavanja, Žigmund se kasnije oženio Hermanovom najmlađom kćerkom Barbarom koja je vjenčanjem postala ugarska, a kasnije i njemačka i češka kraljica. Njezin liberalizam, vjerska tolerancija, a ponajprije zanimanje za alhemiju i astrologiju uznemiravali su duhove još mnogo godina nakon njezine smrti. Njezina unuka Elizabeta Habsburška vjenčala se s poljskim kraljem s kojim je imala čak 13 djece od koji je deset preživjelo. Za vrijeme vladavine Hermana II. Celjskog, koji je bio najmoćniji i najutjecajniji vladar celjske obitelji, grofovi su se uspješno uključivali u europski politički vrh i povezivali se s najvažnijim plemićkim obiteljima tog vremena. Žigmund Luksemburški 1436. godine promaknuo je dva predstavnika celjske obitelji u knezove – Fridrika II. i Ulrika II. Friderik II. bio je najstariji sin Hermana II. i time određen za njegovo nasljedstvo.

U povijesti Celjskih poznat je po nesretnoj ljubavi s Veronikom Desiničkom. Zbog političkih ambicija otac ga je vjenčao s Elizabetom Frankopanskom s kojom Fridrik nije bio sretan. Kad mu je žena Elizabeta pronađena ubijena, imao je slobodu da se vjenča s voljenom Veronikom čime je ukaljao ugled dinastije. Otac ga je za kaznu zatvorio u 23 m visoku obrambenu kulu, a Veroniku naručio ubiti. Kasnije je zbog nasljedstva morao osloboditi sina Fridricha i dinastija Celjskih nastavila je s penjanjem u smislu društvene, gospodarske i političke moći sve do promaknuća u državne knezove. To je dovelo do spora s Habsburgovcima s kojima su kasnije sklopili mirovni sporazum i obostrani ugovor o nasljedstvu na čijoj su osnovi nakon izumiranja obitelji Celjskih Habsburgovci naslijedili svu celjsku imovinu u Rimsko-Njemačkom Carstvu. Obitelj Celjskih izumrla je 1456. godine ubojstvom zadnjeg muškog potomka, Ulrika II. Celjskog.

LEGENDA:

O crnoj vrani

Prije nego što je grof Ulrik otišao u borbu njegova plemenita gospođa vidjela je crnu vranu.

Upozorila je grofa: „Ne idi od kuće, vidjela sam crnu vranu, to znači nesreću!” Ali Ulrik je nije želio poslušati i otišao je. Tijekom borbe u Beogradu ugledao je istu vranu koju je prethodno vidjela njegova gospođa. Kad ju je primijetio, jedan od neprijatelja ga je uboo. Tako je grof Ulrik tužno okončao.

ŠETNJA PO DVORCU

Otkrijte tajanstvene kutke dvorca, osjetite snagu povijesti i uđite u život jedne od najmoćnijih europskih obitelji kasnoga srednjeg vijeka. Po kompleksu dvorca vodit će vas 11 ploča za usmjerivanje koje će vam omogućiti samostalno istraživanje dvorca i njegove povijesti.

Turističko-informativni centar Stari grad

Ulaz u dvorac prolazi kroz Turističko-informativni centar (TIC) čiji se prostori nalaze kod nekadašnje stražnje kule. Tu su vam na raspolaganju ulaznice i suveniri te osnovne informacije o dvorcu i Celju. Možete pogledati i stalnu izložbu Pokrajinskog muzeja Celje »Danas grofovi Celjski i nikad više«, koja se nalazi unutar zidina.

Kavana Veronika

U kavani Veronika na raspolaganju su vam dvorski napitci i slastice te dvorske dječje igračke u obliku Fridrikove kule.

Istočno predvorje dvorca

Na tom se mjestu od travnja do listopada održava program »Živa povijest«, koji posjetiteljima nudi mogućnost da postanu dio »žive« povijesti i u autentičnom okruženju mačuju se s vitezovima, gađaju lukom i strijelom ili kreiraju u srednjovjekovnim radionicama.

Fridrikova kula – vidikovac

Kula je dobila ime po Fridriku II., sinu najmoćnijega i najutjecajnijega grofa celjske obitelji, Hermana II. Postavljena u 14. stoljeću, na visini od 23 m, a zidovi su debeli gotovo tri metra. Na prvom katu bila je tamnica iznad koje su se nalazile prostorije namijenjene skladištenju oružja i ostale vojne opreme. U izvornom je obliku oko cijelog gornjeg kata bio obrambeni hodnik. U njemu je bio zatvoren Fridrik II. jer se protiv očeve volje oženio svojom ljubljenom, Veronikom Desiničkom.

LEGENDA:

Kako je Fridrik preživio tamnicu u kuli

Fridrik II., sin moćnog grofa Hermana II, jedne je noći ispratio na onaj svijet svoju prvu i zakonitu ženu Elizabetu Frankopansku i protiv očeve volje tajno se vjenčao s Veronikom Desiničkom. Zbog toga je Herman II. zatvorio sina u glavnu kulu, a Veroniku dao utopiti. Legenda kaže da je Fridrika od sigurne smrti spasio vjerni sluga koji je iskopao podzemni ulaz kroz koji je Fridriku donosio hranu. U prošlom se stoljeću taj se rov još dobro vidio, a bio je širok toliko da se kroz njega mogao popeti odrastao muškarac.

5

Središnje dvorište dvorca i bunar

U tom su se dijelu dvorca u doba grofova Celjskih nalazili važniji gospodarski i vojni objekti. Ostaci zidova ukazuju na mjesta gdje su nekad bile kovačnica i konjušnica. Danas je glavno dvorište istodobno i središnja pozornica ljetnih događanja na dvorcu. Tu se održavaju ljetni koncerti i predstave na otvorenom koji vrhunac dosežu krajem kolovoza dvodnevним srednjovjekovnim događanjem.

LEGENDA:

O sudbini dvorskog bunara

Neki seljak noću dođe u dvorac
da bi vlasniku javio važnu vijest.
Kad dođe u dvorište, iznenada
začuje glas: "Gdje je moja zemlja, gdje
je moj dvorac, tko sam ja?" Seljak se
približi bunaru i koga vidi? Grofa Ulrika, do
struka u vodi i cijelog raskomadanog.
Od tada se više nitko nije usudio
ići po vodu i bunar su zazidali.

7

Kula nad Pelikanovim putom

Na sjevernoj strani obrambenog jarka nalaze se manja vrata do kojih vodi Pelikanov put. Put je dobio ime po slavlrenom celjskom fotografu iz 20. stoljeća, Josipu Pelikanu, čiji atelje možete razgledati u središtu grada. Iznad ulaza nalazi se trokatna kula nazvana »Kula iznad Pelikanova puta«. Izgradili su je početkom 16. stoljeća, dakle nakon izumrća celjskih grofova. Danas su u kuli uređeni izložbeni prostori.

LEGENDA:

O blagu u Starom gradu

Prije više od sto godina u nekoj kočij pod dvorcem živio je siromašan ali hrabar nadničar. Kad se jednom oko ponoć vraćao kući, blizu dvorskih vrata primijetio je nekoga s kolicima. Pristupi bliže i – što vidi: pred njim stoji čudan muškarac, visoka rasta i širokih ramena, s visokim šeširom široka oboda na glavi. „Što voziš i kamo?“ upita ga nadničar, "Reci, inače ćeš poletjeti nizbrdo, pa ćeš vidjeti s kim imaš posla!" Odgovor nije dobio. Nadničar zgrabi vozača za ruku. Ali, kakva je to ruka bila. Bila je od jelenje kože i ispunjena slamom. Jadni nadničar! Brzo pusti ruku i otrči po nekog čovjeka koji je spavao u obližnjoj kočij kako bi ga poveo sa sobom. Ali čim je nadničar otišao, udari vozač bičem toliko snažno kao da je zagrmjelo. A kad se nadničar vratio s čovjekom, vozača nigdje nije bilo. Sve su naokolo pretražili, ali nisu ga našli. A što je vozio? Ništa drugo nego novac Celjskih grofova. A legenda kaže: Da ga je nadničar držao za ruku samo do trenutka dok sat ne otkuca ponoć, sav bi novac bio njegov. A onako, sve je bilo prekasno.

6

Obrambeni jarak s mostom

Već postojeći prirodni jarak produbili su u 15. stoljeću i uredili u obrambeni jarak te tako dodatno osigurali stambeni dio u kojem su živjeli grofovi. Na toj su osnovi morali preurediti i pristup jezgri dvorca, i to tako da je nekadašnji put zamijenila nova ulazna kula s pokretnim mostom.

8

Gotička palača

Prvi dvorac bio je mnogo manji od sadašnjega, a na mjestu gdje se danas nalaze ostaci gotičke palače nekad su bile i vanjske dvorske zidine. U 14. stoljeću, kad su dvorac preuredili u udobniju stambenu rezidenciju, vanjski obrambeni zid preuredili su u stambeni dio i izgradili četverokatnu gotičku palaču. Na gornjim etažama bile su dnevne sobe koje su bile i grijane, a donji prostori bili su namijenjeni skladištenju i ostalim korisnim prostorima.

9

Romanička palača

Predstavlja najstariji dio dvorca. Palača je nekad bila višekatna građevina u kojoj su gornji prostori bili namijenjeni za boravak, a u donjim prostorima bili su različiti korisni prostori i skladišta. S unutarnje strane bilo je zatvoreno dvorište gdje se nalazila cisterna za vodu. Potres u 16. stoljeću srušio je romaničku palaču, a na njezinim temeljima izgrađena je nova. Danas se tu nalazi višenamjenska dvorana u kojoj se među ostalim obavljaju i obredi vjenčanja.

10

Vidikovac

S te točke pruža se najljepši pogled na grad Celje. Rijeka Savinja, koja teče kroz grad, oblikovala je svoje korito prije gotovo dva tisućljeća i u srednjem vijeku služila je kao važan transportni put za prijevoz drva na splavi prema jugu. Na suprotnom brežuljku nalazi se crkva sv. Nikole, zaštitnika splavara, koja je izgrađena u razdoblju grofova Celjskih. Splavari su u prošlosti na svojem putu po rijeci Savinji na tom mjestu molili posebne molitve za sigurno putovanje. Gorje na krajnjoj zapadnoj točki su Kamničko-Savinjske Alpe.

LEGENDA:

*O mostu između
Starog dvorca i
Nikolina brežuljka*

Legenda kaže da je Stari dvorac na lijevoj obali Savinje i Nikolin brežuljak na suprotnoj strani, gdje stoji mala crkvica sv. Nikole, u vrijeme knezova Celjskih povezivao kožnati most. Ljudi su još u prošlom stoljeću na brežuljku sv. Nikole znali pokazati na prsten pričvršćen u stijenu koja bi trebala držati taj most.

ŽIVA POVIJEST: od travnja do listopada

Vitezovi, princeze i ostala animacijska ekipa vode posjetitelje u doba srednjeg vijeka gdje se u autentičnom ambijentu mogu okušati u mačevanju, gađanju lukom i strijelom, otkriti viteški tabor, oružarnicu i način života u srednjem vijeku.

DOGAĐANJA NA DVORCU

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

Ljeti se u jedinstvenom ambijentu dvorca održavaju mnogobrojne manifestacije, koncerti i kazališne predstave koje posjetiteljima zauvijek ostaju u sjećanju.

MANIFESTACIJE LJETI U CELJU

Bogat program raznovrsnih manifestacija u glavnom dvorištu dvorca

REGIJA CELJSKA POZIVA... SREDNJOVJEKOVNO DOGAĐANJE –

zadnji vikend u kolovozu
Dvodnevno srednjovjekovno događanje, koje evocira tradiciju srednjovjekovnog načina života

PONUDA NA GRADU

VJENČANJA:

klasična ili dvorska vjenčanja na različitim mjestima dvorca

VOĐENA RAZGLEDAVANJA:

organizirana vođenja prilagođena su dobnim skupinama i provode se uz prethodnu najavu u TIC-u Celje

SREDNJOVJEKOVNA ZABAVA:

isprobajte dvorsku kuhinju
ii razmazite svoja osjetila
srednjovjekovnim receptima

GROFOVSKI PRIJAM:

doživite susret s
Hermanom II. ili Barbarom Celjskom
i njihovim dvorski osobljem

POSTANI VITEZ:

postanite vitez Celjski i doživite nezaboravan
obred postajanja vitezom u dvorcu

NAJAM DVORCA:

moguć je najam
cijelog dvorskog prostora
ili pojedinih lokacija u dvorcu

Više informacija o provedbi
programa i najmu prostora
možete dobiti u Zavodu Celeia Celje,
tel.: 00386 3 428 79 30 i
00386 3 428 79 32 te na adresi: tic@celje.si

KORISNE INFORMACIJE

Radno vrijeme
Stari grad Celje otvoren je
svaki dan u godini

Siječanj	10:00 – 16:00
Veljača	09:00 – 17:00
Ožujak	09:00 – 18:00
Travanj	09:00 – 19:00
Svibanj	09:00 – 20:00
Lipanj	09:00 – 21:00
Srpanj	09:00 – 21:00
Kolovoz	09:00 – 21:00
Rujan	09:00 – 20:00
Listopad	09:00 – 18:00
Studenj	09:00 – 17:00
Prosinac	10:00 – 16:00

Zadnja je mogućnost ulaska
u Stari grad Celje pola sata
prije zatvaranja.

PARKIRALIŠTE:

Ispred ulaza u Stari grad
nalazi se parkiralište koje je
primjereno i za autobuse i
kampere.

DOSTUPNOST:

Stari grad Celje ima uređeni
pristup za za osobe
s poteškoćama u kretanju za
koje su uređene i sanitarije.

KAKO DO DVORCA

GPS Northing (N) : 46,2199, GPS Easting (E) : 15,2712

U Celje dolazite autocestom
A1. Iz smjera Ljubljana ili
Maribor na izlazu Celje
– Center skrenite prema
središtu grada i slijedite
oznake za Stari grad Celje.

Željeznička postaja u Celju
ima dobre nacionalne i
međunarodne veze. Više na
www.slo-zeleznice.si
Ispred željezničke postaje
nalaze se taksi vozila
kojima možete doći do
dvorca ili možete doći pješice
po lokalnoj cesti.

Zračna luka Jožeta Pučnika,
www.lju-airport.si, udaljenost:
99 km, 1h 10 min
Ostale veze sa
zračnom lukom:
Graz (113 km, 1h 20 min),
Zagreb (116 km, 1h 37 min),
Klagenfurt (145 km, 2h),
Trst (202 km, 2h 8 min).

SMJEŠTAJI U GRADU

HOTELI:

HOTEL EVROPA****

Krekov trg 4, 3000 Celje
T: +386 3 426 90 00,
E: info@hotel-evropa.si,
www.hotel-evropa.si

HOTEL CELEIA***

Mariborska 3, 3000 Celje
T: +386 (0)3 426 97 00,
E: info@hotel-celeia.si,
www.hotel-celeia.si

HOTEL FARAON***

Ljubljanska 39, 3000 Celje
T: +386 3 428 71 00,
E: hotel.faraon@siol.net,
www.hotel-faraon.si

HOTEL GRANDE*** superior

Bežigradska 7, 3000 Celje
T: +386 3 425 51 00,
E: hotelgrande.celje@siol.com,
www.hotelgrande.si

HOTEL CELJSKA KOČA***

Pečovnik 31, 3000 Celje
T: +386 59 070 400,
+386 41 718 274,
E: info@celjska-koca.si,
www.celjska-koca.si

GOSTIONICE S PRENOČIŠTEM:

GOSTIŠČE HOCHKRAUT**

Tremerje 2, 3000 Celje
T: +386 3 427 91 00,
+386 3 427 91 04
E: gostisce@hochkraut.com,
www.hochkraut.com

HOSTELI:

MCC HOSTEL – kuća legendi

Mariborska 2, 3000 Celje
T: +386 3 490 87 40,
+386 40 756 009,
E: mcc.hostel@mc-celje.si,
www.hostel-celje.si

GEORGES HOSTEL

Aškerčeva 3, 3000 Celje
T: +386 41 329 179,
E: violeta.stojis@sz-atrj.si,
www.hostelworld.com/hosteldetails.php/Georges-Hostel/Celje/80146

KAMP:

AUTOKAMP CELJE***

Zadobrova 37a, 3211 Škofja vas
T: +386 41 726 516,
E: branko@verdev.si,
www.camping-celje.com
GPS koordinate: 46° 15' 46,12" / 15° 17' 54,61"

NE PROPUSTITE

RIMSKA CELEIA
(Celeia – grad ispod grada,
www.pokmuz-ce.si)

ZELENA OAZA
(Šmartinsko jezero,
www.smartinsko-jezero.com)

STARA GRADSKA JEZGRA

DJEČJI MUZEJ
(Hermanov brlog, www.muzej-nz-ce.si)

ADRENALINSKO ISKUSTVO
(Pustolovni park na Celjskoj koči,
www.celjska-koca.si)

Brošuru izdao: Zavod za kulturna događanja i turizam Celeia Celje
Za njega: mag. Milena Čeko Pungartnik
Dizajn: Studio Kindin
Prijevod: EURO-lingua.translations
Tisak: Tiskarna Žnidarič d.o.o.
Godina: 2015

Literatura:

Aleš Stopar: Stari grad Celje, Starožitnosti: Vodniki Pokrajinskega muzeja Celje 2, Pokrajinski muzej, 2006

Rolanda Fugger Germadnik: K zvezdam in nazaj, ob 550-letnici smrti poslednjega grofa Celjskega, Starožitnosti: Vodniki Pokrajinskega muzeja Celje 1, Pokrajinski muzej, 2006

Izvori fotografija:

Arhiv Zavoda Celeia Celje, arhiv Muzej novejšje zgodovine Celje - Sherpa, arhiv Celjska koča, arhiv hotel Evropa, arhiva hotel Celeia, arhiv MCC hostel, arhiv Georges hostel, arhiv Gostišče Hochkraut, arhiv Avtokamp Celje, Matjaž Jambrško, Gregor Katič, Mija Koprivc, Branko Blaž Lesjak, Bojan Plevčak - arhiv Mestna občina Celje

ZAVOD CELEIA CELJE

STARI GRAD CELJE
knezi - danes - jutri

TURISTIČKO-INFORMATIVNI CENTAR STARI GRAD

Cesta na grad 78, 3000 Celje

T: 00386 3 544 36 90

E: tic.grad@celje.si

www.grad-celje.com

FB: Stari grad Celje

TURISTIČKO-INFORMATIVNI CENTAR CELJE

Krekov trg 3, 3000 Celje

T: 00386 3 428 79 36, 00386 3 492 50 81

E: tic@celje.si

www.celje.si

FB: V Celju smo face

**I FEEL
SLOVENIA**